

FINSPÅNG

Riktlinjer för resor och fordon

Finspångs kommun

FINSPÅNGS KOMMUN

Riktlinjer för resor och fordon

Finspångs kommun
612 80 Finspång
Telefon 0122-850 00 • Fax 0122-850 33
E-post: kommun@finspang.se
Webbplats: www.finspang.se

Innehåll

Inledning	2	Flyg	4
Syfte	2	Resa med bil	4
Omfattning	2	Poolbil	5
Ansvar	2	Privat bil i tjänst	5
Resor	3	Förarens ansvar	5
Ingen resa	3	Fordon	5
Att anordna eller delta i ett resfritt möte	3	Inköp och leasing	6
Minimal klimatpåverkan	3	Miljöhänsyn	6
Cykel	3	Trafiksäkerhetskrav	6
Buss	4	Service och underhåll	6
Tåg	4	Uppföljning	7

Inledning

Inom flera av Finspångs kommuns uppdrag ingår det tjänsteresor. Det finns fler olika aspekter att ta hänsyn till när det gäller hur dessa ska hanteras så som miljöpåverkan, hälsa, effektivitet, arbetsmiljö och attraktiviteten som arbetsgivare.

Utsläpp av växthusgaser från resor och transporter bidrar i stor omfattning till klimatförändringar. Att minska påverkan på miljön och klimatet är vårt gemensamma ansvar, där alla enskilda personers handlingar spelar roll. Genom att göra medvetna val av färdstätt kan vi minska vår miljöpåverkan, samtidigt främja folkhälsa, trafiksäkerhet, ekonomisk hushållning och arbetsmiljö och attraktiviteten som arbetsgivare.

I föreliggande riktlinjer tas hänsyn till energianvändning, klimatpåverkan, folkhälsa, trafiksäkerhet, ekonomisk hushållning, arbetsmiljö och attraktivitet som arbetsgivare. Uppföljning av resor i tjänsten sker med avseende på energianvändning och klimatpåverkan, men även med avseende på resurser.

Syfte

Riktlinjerna för resor och fordon är ett verktyg för att ge medarbetare och förtroendevalda vägledning till att kunna göra medvetna val i sitt resande. Det ska vara enkelt att välja alternativ som gynnar miljön, hälsan och ekonomin (innefattar även arbetstid). Resor i tjänsten ska i så stor utsträckning som möjligt ske

- med så liten miljöpåverkan som möjligt,
- trafiksäkert,
- kostnadseffektivt, både vad gäller själva resan, men även med hänsyn tagen till arbetstid.

Omfattning

Riktlinjerna för resor och fordon omfattar planering och genomförande av resor som görs i tjänsten och som betalas av Finspångs kommun. De omfattar även de fordon som ägs eller leasas av Finspångs kommun, med undantag för arbetsmaskiner och specialfordon. Alla medarbetare och förtroendevalda omfattas av riktlinjerna.

Ansvar

Var och en ansvarar för att varje resa sker på ett miljöanpassat, trafiksäkert och kostnadseffektivt sätt. Vidare ansvarar var och en för att en god arbetsmiljö upprätthålls. Chefer ansvarar för att riktlinjerna är kända och följs av sina medarbetare. Kommunstyrelsen ansvarar för att riktlinjerna ges goda förutsättningar att följas, genom kontinuerlig uppföljning och utveckling av arbetssätt för att underlätta hållbara val.

Resor

Planering av en resa ska utgå från följande prioritetsordning:

1. Ingen resa– *kan jag delta i mötet via telefon eller webbmöte?*
2. Minimal klimatpåverkan – *kan jag gå, cykla eller åka kollektivt?*
3. Effektivt resesätt och arbetsmiljö – *hänsyn behöver tas till hur mycket arbetstid och hur hög kostnaden är för resan.*
4. Resa med bil – *i första hand med kommunens bilar.*

Ingen resa

Ingen resa innebär att mötet sker på distans. Telefon, videokonferens eller webbmöte ersätter det fysiska mötet. Det sparar inte bara miljön, utan innebär även att arbetstid och ekonomiska resurser kan användas mer effektivt.

Att anordna eller delta i ett resfritt möte

Mötestillfällen som passar särskilt bra att hålla resfria är uppföljningsmöten, avstämningsmöten och diskussioner kring dokument. Utbildningar och informationstillfällen sänds ibland via webben.

Teknik för att anordna webbmöten finns genom kommunens kommunikations- och telefonsystem. Tekniska hjälpmedel för att anordna eller delta i ett resfritt möte finns även i kommunhusets reception och hos IT-avdelningen. Det finns konferenstelefon att låna, och möjlighet att installera programvara som kan användas för webbmöten.

Ibland är det så enkelt att en inbjudan till ett webbmöte eller en utbildning innehåller en länk till en webbsida där mötet sker. Då behövs ingen extra utrustning för att delta i webbmötet.

Minimal klimatpåverkan

Minimal klimatpåverkan innebär att resan sker med hållbara färdssätt: till fots eller med cykel, buss eller tåg. Inom Finspångs tätort bör resan ske till fots eller på cykel. Längre resor bör i första hand ske med kollektivtrafik. En bokningsguide finns på kommunens intranät.

Cykel

Fordonspoolen ska innehålla cyklar och elcyklar, som bokas och hämtas i kommunhuset. Enheten debiteras inte för lånet. Användande av cykelhjälmar rekommenderas.

Buss

Östgotatrafikens resekort, som gäller för resor på alla Östgotatrafikens linjer, kan bokas och hämtas ut i kommunhusets reception. Enheten debiteras inte för lånet.

Resan kan planeras med hjälp av Östgotatrafikens webbplats eller mobilapp. Ombord på bussen eller pendeltåget registreras resan genom att resekortet hålls mot kortläsaren. Inga kvitton krävs om resan sker med kommunens resekort.

Tåg

Tågresor bokas via resebyrå som kommunen har ramavtal med. Det går ofta att kombinera tåg och lokal kollektivtrafik i en biljett, så att byten mellan linjer eller färdstätt kan ske smidigt.

Tågbiljetter finns i kategorierna avbokningsbara, ombokningsbara och ej ombokningsbara. Resenären avgör själv vilken flexibilitet som är nödvändig. Observera att av- eller ombokning endast är möjligt innan avgångstid.

Kommunen har en försäkring som kan täcka långa förseningar och outnyttjade biljetter. Mer information finns på intranätet, eller fås av Räddningstjänstens beredskapssamordnare.

Flyg

Flyg är visserligen en form av kollektivtrafik, men det är också det färdstätt som medför allra störst klimatpåverkan. Därför bör flygresor ske enbart i undantagsfall och vid långa resor, exempelvis till norra Sverige eller till utlandet. Flygresor bokas via resebyrå som kommunen har ramavtal med.

Effektivt resesätt och arbetsmiljö

Resan bör planeras så att en god arbetsmiljö främjas. Det innebär exempelvis att övernattnings kan motiveras om resan är lång och mötet startar tidigt på dagen. Det kan också innebära att snabbare resesätt är att föredra utifrån åtgång när det gäller arbetstid, möjlighet till balans arbetsliv och fritid samt den faktiska kostnaden för resan.

Resa med bil

Bil bör endast vara ett alternativ då resan går utanför Finspångs tätort och då kollektivtrafikförbindelser saknas. I första hand används kommunens bilar. Samåkning är ett bra sätt att minska miljöpåverkan och kostnader om en bilresa är nödvändig. Privat bil eller taxi får användas om andra möjligheter saknas.

Om möjligt bör resan planeras så att en god arbetsmiljö främjas. Det innebär att det i vissa fall kan vara motiverat att använda privat bil i tjänst, exempelvis då en tjänsteresa påbörjas och avslutas vid bostaden.

Poolbil

Kommunens poolbilar kan bokas och hämtas i kommunhuset. Enheten debiteras en kilometerkostnad och en timkostnad.

Finspångs kommun använder i möjligaste mån bilar som kan drivas med förnybara drivmedel. För att minimera klimatpåverkan är det viktigt att dessa bilar tankas med förnybart drivmedel, även om de också kan drivas med fossila drivmedel. Fossila drivmedel får enbart tankas om förnybart alternativ saknas. Tankning ska om möjligt ske hos bolag som kommunen har ramavtal med.

Poolbilarna är försedda med teknik som genererar elektroniska körjournaler, och med alkolås. Munstycke till alkolåset delas ut i receptionen. Bilen kan startas först efter ett godkänt utandningsprov.

Kontrollera alltid att bilen är hel och fungerar som den ska innan färd. Skador på poolbilar ska anmälas till receptionen.

Privat bil i tjänst

Finspångs kommun eftersträvar att användning av privat bil i tjänst ska undvikas, i syfte att uppnå liten miljöpåverkan och god trafiksäkerhet.

Användande av privat bil i tjänst ska godkännas av närmaste chef för att ersättning ska vara berättigad. Privat bil i tjänst ska uppfylla motsvarande miljö- och säkerhetskrav som kommunens ägda eller leasade bilar, se sektionen Fordon nedan.

Förarens ansvar

Medarbetare som kör bil i tjänsten ska:

- Ha körkort och den behörighet och hälsa som krävs för att på ett trafiksäkert sätt köra bil i tjänsten.
- Följa alla de lagkrav som finns i gällande trafiklagstiftning.
- Endast använda mobiltelefon men någon form av handsfreefunktion.
- Uppträda som en förebild i trafiken.
- Eftersträva att köra sparsamt (bränslesnålt), för att minska miljöpåverkan.

Böter för trafikförseelser och felparkering betalas av föraren.

Fordon

Finspångs kommuns fordon ska möjliggöra en låg miljöpåverkan och en god arbetsmiljö. Ansvaret för att detta efterföljs ligger hos ansvarig för upphandling och enhet som ansvarar för fordonen.

Inköp och leasing

Upphandling av fordon ska göras i enlighet med kommunens upphandlingspolicy. De fordon som väljs ska vara ändamålsenliga utifrån varje verksamhets behov. Kommunens inköpssamordnare ska kontaktas vid byte, köp, leasing eller försäljning av fordon, samt vid tecknande av försäkring.

Fordon som är äldre än åtta år bör avvecklas. Genom att ha en relativt ny fordonsflotta säkerställs hög trafiksäkerhet och bättre miljöegenskaper.

Miljöhänsyn

Finspångs kommuns fordon ska ha låg bränsleförbrukning och låg klimatpåverkan. Bilar ska om möjligt kunna använda förnybart drivmedel.

Motorvärmare bör användas då bilen står uppställd utomhus och det är kallare än 10°C. Det är lämpligt att använda motorvärmare under 30 till 90 minuter innan motorstart.

Rätt däcktryck ökar däckets livslängd och minskar bilens bränsleförbrukning. Däcktryck ska därför kontrolleras regelbundet, och om det är för lågt ska däcket fyllas till rekommenderad nivå. Om däcken är varma (vilket de blir efter 3 km körning) så ska däcktrycket vara 0,3 bar högre än det rekommenderade värdet.

Trafiksäkerhetskrav

Nya bilar som köps in eller leasas ska ge förare och passagerare bra skydd vid frontal- och sidokollisioner. Detta krav anses vara uppfyllt om bilen uppnått fem stjärnor vid provning enligt Euro NCAP (European New Car Assessment Programme).

Bilar som används i tjänsten ska ha

- Krockkudde på de framsättesplatser som används
- Huvudstöd och trepunktsbälte på de platser som används
- Låsningfria bromsar
- Däck med minst fyra millimeters mönsterdjup

Service och underhåll

Service ska ske enligt rekommenderade intervall och om bilens instrumentpanel indikerar att service är nödvändig. Däckbyten ska ske i rätt tid och i enlighet med gällande lagkrav. Cyklar ska ha en årlig funktionskontroll.

Bilar leasas med överenskomna körsträckor, och att köra längre är förenat med en kostnad. Faktisk körsträcka ska följas upp, och om den inte överensstämmer med leasingavtalet ska inköpssamordnaren kontaktas.

Fordon ska kontrolleras regelbundet med avseende på in- och utvändiga skador. Funktioner som omfattas av garanti, såsom elektriska fönsterhissar och stolsvärme, ska också kontrolleras. Skador meddelas till inköpsamördnaren och fel som omfattas av garanti ska åtgärdas vid service.

Uppföljning

Kommunstyrelsen ansvarar för att följande följs upp årligen:

- Drivmedelsförbrukning
- Körsträckor för kommunens ägda och leasade fordon
- Körsträckor för privat bil i tjänst
- Användning av Östgötatrafikens resekort i kommunens ägo
- Användning av kommunens cyklar och elcyklar
- Tågresor
- Flygresor

En årlig uppföljning av ovanstående mätetal möjliggör ständig förbättring av IT-verktyg och tillgänglighet till resekort, cyklar och poolbilar, i syfte att underlätta för medarbetare att följa riktlinjerna.

Riktlinjerna för resor och fordon och deras efterlevnad ska utvärderas varje mandatperiod. I samband med utvärderingen ska riktlinjerna revideras. En kontinuerlig utvärderings- och revideringsprocess säkerställer att riktlinjerna är relevanta och användbara.